

i den Grad, som Tilfældet er; søger Audiens hos Finansudvalgets Medlemmer. Jeg tænker, at de fleste af Finansudvalgets Medlemmer helst ville være fri derfor, og jeg har aldrig givet Anvisning paa, at man skulde henvende sig til Finansudvalgets Medlemmer. Naar man har spurgt mig, har jeg altid svaret, at det vedkom ikke mig, at jeg ikke havde nogen Anledning til at henvise til Finansudvalget, men at vedkommende maatte forhandle med Ministeren.

Jeg er altsaa i mangt og meget enig i det ærede Medlems Betragtning, jeg har kun villet værgе mig imod, at denne Sammenblanding af Administration og Finansudvalg, som ogsaa jeg beklager, skulde være foranlediget fra min Side. Det er noget, der ligger langt tilbage. Jeg vilde ansе det for meget heldigt baade for Finansudvalget, Rigsdagen og Ministeren, om man overholdt Grænsen noget bedre.

Busk: Som den ærede Ordfører udtalte, ere vi et lille Mindretal med Hensyn til Bevillingen til Kirken i Randers. Der er 3 Medlemmer, der ikke ville gaa med til den Bevilling. De faa Ord, jeg vil anføre om Grunden dertil, udtaler jeg paa det ærede Medlem for Lejres (Ole Hansen) og egne Vegne. Efter den Opfattelse, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i Almindelighed har af kirkelige Forhold, tør jeg ikke udtale mig paa hans Vegne. At det ærede Medlem for Lejre og jeg ikke have villet være med til denne Bevilling, har ikke det mindste med den religiøse Side af Sagen at gøre. Det er ganske klart, thi vi have i Aar været med til at bevilge Kirker andre Steder, paa Landet, hvor man har knapt paa Kirker, og hvor der er en fattig Befolkning. Det har jeg ogsaa tidligere været med til mange Gange, og jeg tænker, at, hvis jeg bliver ved at sidde i denne Sal, vil jeg være med til det mange Gange endnu. Nej, Grunden er, hvad jeg berørte under Behandlingen af Tiendeloven, at vi Landboere forurettes paa dette Punkt, naar Forholdet er det, at vi Landboere svare ca. 7 Mill. Kr. om Aaret i Tiende; jeg finder, at det ikke er i sin Orden, at vi foruden at lønne vore egne Præster og støtte vore egne Kirkebygninger tillige skulde svare en Kongetiende, der, som jeg hørte forleden, ogsaa gaar til Lønning af Præster. Det skal nemlig være Tilfældet i Randers. Bønderne kunde det jo for saa vidt være ligegyldigt, om de svare Tiende til Herremanden eller

til Præsten i Randers, men hvis det er Tilfældet, at Tienden gaar til ham, viser det, hvor gunstig de ere stillede i Randers, idet de endogsaa faa Tilskud fra Landet til at lønne deres Præster. Naar Tienden vokser i meget stor Grad og trykker os Landboere, som ogsaa ere trykkede paa anden Maade, er en af Grundene dertil, at Købstæderne vokse i særlig Grad, og netop fordi de vokse saa stærkt, vil Kravet om Kirker i Byerne, blive stærkere og stærkere. Det er naturligt nok, at naar en By bliver 45 Gange større end før, maa den have flere Kirker, men det ærede Medlem for Lejre og jeg mene, at saa er det ogsaa naturligt, at de brave Købstadfolk selv bygge deres Kirker. Naar de ere fri for Tiende og naar Købstæderne florere, som de vitterlig gøre i vore Dage, er det ikke mere end rimeligt, at de selv bygge de Kirker, de ville have. Det er hele Meningen med dette Ændringsforslag. Da vi kun er et Mindretal paa 3, kunne vi vel ikke vente at det bliver vedtaget (*Stemmer: Jo!*). Ja, jeg vilde ønske det, men lykkes det ikke at faa det vedtaget, haaber jeg, at vi ved at stille Forslaget i alt Fald opnaa, at det ad Aare gaar op for de mange Landborepræsentanter her, at de ikke bør gaa med til paa den Maade at hjælpe de store velhavende Købstæder til at bygge Kirker, men at Købstæderne, naar de ville have Kirker, selv maa bygge dem.

Til Slutning skal jeg tilføje, at jeg er fuldstændig tilfreds med, hvad den ærede Ordfører udtalte angaaende Lolland-Falsters Bispestol. Den ærede Ordfører sagde alt, hvad jeg for mit personlige Vedkommende kunde ønske skulde siges. Naar vi ikke gaar med til at bevilge Beløb til en Mand, som nylig er bleven ansat, og som foruden fri Bolig har 7,000 Kr. om Aaret, ligger der ikke deri nogetsomhelst Angreb paa denne Mands Virksomhed — tværtimod. Jeg er glad over, at den ærede Ordfører saa klart og bestemt hævdede, at det ikke er Meningen, at man vil øve nogen som helst Kritik over for den nuværende Biskop for Lolland-Falster.

Seavenius: Det glæder mig at høre, at den ærede Kultusminister er enig med mig i Princippet i alt Fald; men det glæder mig mindre, naar jeg dernæst ser paa, at han vilde forsvare sin Stilling ved delvis i alt Fald at rette et Angreb paa tidligere Ministre, thi her blandede han virkelig i hele sin Tankegang de to Ting sammen, der ikke høre sammen, nemlig det admini-